

درجه

نگاهی حقوقی به تیتیر ۲سال پیش «شرق»؛ چرا «امضای کری» تضمین است؟

سیدمحمدهادی موسوی

● ماچرا از زمانی آغاز شد که روزنامه «شرق» در تیتیر اصلی خود مورخ اول دی‌ماه ۱۳۹۴ نوشت: «اطمینان تهران از اجرای برجام/ امضای کری تضمین است». این تیتیر، مستمسکی برای مخالفان توافق هسته‌ای شد تا به بهانه بدعهدی آمریکا، بارها به روزنامه «شرق» و موافقان برجام خرده بگیرند. منتقدان معتقدند موافقان برجام و در رأس آنها دولت، به امضای «جان کری» برای اجرای برجام دل خوش کرده‌اند، درحالی‌که آمریکا مستمرا در حال بدعهدی بوده و برجام را به بهانه‌های مختلف اجرا نمی‌کند. آخرین نمونه از این انتقادات، منظره آقای رحمانیان، مدیرمسئول روزنامه «شرق» و آقای جبرایلی، از مدیران و نویسندگان فارس نیوز، در برنامه ثریا بود. اما اصل قضیه چیست؟ روزنامه «شرق» در آن شماره به بررسی تأثیر قانون لغو روادید» در اجرای برجام پرداخته است. در این یادداشت، اشاره شده: «عباس عراقچی، رئیس ستاد پیگیری برجام، با توجه به نامه وزیر خارجه آمریکا خطاب به ظرفی معتقد است، این اطمینان برای ما به وجود آمده که اجرای قانون لغو روادید، تأثیری بر اجرای برجام نمی‌گذارد؛ اگر تأثیر بگذارد، مکانیسم‌هایی در این زمینه پیش‌بینی شده است.» همچنین در ادامه تأکید شده است: «این نامه به امضای وزیر خارجه آمریکا رسیده که همچون نامه‌های با امضای رئیس هر دولت، دارای تعهد حقوقی و سیاسی برای آن کشور است. این یک نامه معمولی نیست. در روابط بین‌الملل، نامه دو نفر، تعهدآور است که یکی نامه رئیس دولت است و دیگری نامه وزیر امور خارجه. این نامه، امضای وزیر خارجه آمریکا را دارد و اجرای موفق برجام را تضمین کرده است.»

● ماچرا از زمانی آغاز شد که روزنامه «شرق» در تیتیر اصلی خود مورخ اول دی‌ماه ۱۳۹۴ نوشت: «اطمینان تهران از اجرای برجام/ امضای کری تضمین است». این تیتیر، مستمسکی برای مخالفان توافق هسته‌ای شد تا به بهانه بدعهدی آمریکا، بارها به روزنامه «شرق» و موافقان برجام خرده بگیرند. منتقدان معتقدند موافقان برجام و در رأس آنها دولت، به امضای «جان کری» برای اجرای برجام دل خوش کرده‌اند، درحالی‌که آمریکا مستمرا در حال بدعهدی بوده و برجام را به بهانه‌های مختلف اجرا نمی‌کند. آخرین نمونه از این انتقادات، منظره آقای رحمانیان، مدیرمسئول روزنامه «شرق» و آقای جبرایلی، از مدیران و نویسندگان فارس نیوز، در برنامه ثریا بود. اما اصل قضیه چیست؟ روزنامه «شرق» در آن شماره به بررسی تأثیر قانون لغو روادید» در اجرای برجام پرداخته است. در این یادداشت، اشاره شده: «عباس عراقچی، رئیس ستاد پیگیری برجام، با توجه به نامه وزیر خارجه آمریکا خطاب به ظرفی معتقد است، این اطمینان برای ما به وجود آمده که اجرای قانون لغو روادید، تأثیری بر اجرای برجام نمی‌گذارد؛ اگر تأثیر بگذارد، مکانیسم‌هایی در این زمینه پیش‌بینی شده است.» همچنین در ادامه تأکید شده است: «این نامه به امضای وزیر خارجه آمریکا رسیده که همچون نامه‌های با امضای رئیس هر دولت، دارای تعهد حقوقی و سیاسی برای آن کشور است. این یک نامه معمولی نیست. در روابط بین‌الملل، نامه دو نفر، تعهدآور است که یکی نامه رئیس دولت است و دیگری نامه وزیر امور خارجه. این نامه، امضای وزیر خارجه آمریکا را دارد و اجرای موفق برجام را تضمین کرده است.»

● ماچرا از زمانی آغاز شد که روزنامه «شرق» در تیتیر اصلی خود مورخ اول دی‌ماه ۱۳۹۴ نوشت: «اطمینان تهران از اجرای برجام/ امضای کری تضمین است». این تیتیر، مستمسکی برای مخالفان توافق هسته‌ای شد تا به بهانه بدعهدی آمریکا، بارها به روزنامه «شرق» و موافقان برجام خرده بگیرند. منتقدان معتقدند موافقان برجام و در رأس آنها دولت، به امضای «جان کری» برای اجرای برجام دل خوش کرده‌اند، درحالی‌که آمریکا مستمرا در حال بدعهدی بوده و برجام را به بهانه‌های مختلف اجرا نمی‌کند. آخرین نمونه از این انتقادات، منظره آقای رحمانیان، مدیرمسئول روزنامه «شرق» و آقای جبرایلی، از مدیران و نویسندگان فارس نیوز، در برنامه ثریا بود. اما اصل قضیه چیست؟ روزنامه «شرق» در آن شماره به بررسی تأثیر قانون لغو روادید» در اجرای برجام پرداخته است. در این یادداشت، اشاره شده: «عباس عراقچی، رئیس ستاد پیگیری برجام، با توجه به نامه وزیر خارجه آمریکا خطاب به ظرفی معتقد است، این اطمینان برای ما به وجود آمده که اجرای قانون لغو روادید، تأثیری بر اجرای برجام نمی‌گذارد؛ اگر تأثیر بگذارد، مکانیسم‌هایی در این زمینه پیش‌بینی شده است.» همچنین در ادامه تأکید شده است: «این نامه به امضای وزیر خارجه آمریکا رسیده که همچون نامه‌های با امضای رئیس هر دولت، دارای تعهد حقوقی و سیاسی برای آن کشور است. این یک نامه معمولی نیست. در روابط بین‌الملل، نامه دو نفر، تعهدآور است که یکی نامه رئیس دولت است و دیگری نامه وزیر امور خارجه. این نامه، امضای وزیر خارجه آمریکا را دارد و اجرای موفق برجام را تضمین کرده است.»

● ماچرا از زمانی آغاز شد که روزنامه «شرق» در تیتیر اصلی خود مورخ اول دی‌ماه ۱۳۹۴ نوشت: «اطمینان تهران از اجرای برجام/ امضای کری» برای آمریکا «معاهده بین‌المللی»، تحت شمول «کنوانسیون وین» ۱۹۶۹ درخصوص حقوق معاهدات، قرار می‌گیرد. بر اساس این کنوانسیون، کشورها عضو یا امضاکنندگان آن، متعهد به اجرای مسئولیت‌ها و تعهدات ذکرشده در کنوانسیون هستند و «سازمان ملل متحد» ضامن اجرای این تعهدات است. ایران عضو و ایالات متحده امضاکننده این کنوانسیون هستند. بر اساس توضیح وزارت خارجه آمریکا در وب‌سایت رسمی این وزارتخانه، «ایالات متحده، بسیاری از مقررات «کنوانسیون وین در مورد حقوق معاهدات» را به‌عنوان یک قانون بین‌المللی عرفی در قانون معاهدات در نظر می‌گیرد». بر اساس بند ۲ ماده ۲ این کنوانسیون، «رؤسای کشورها، رؤسای دولت‌ها و وزرای امور خارجه، به منظور انجام تمام اعمال مربوط به انعقاد یک معاهده به‌عنوان نماینده «تام‌الاختیار» آن کشور شناخته می‌شوند.» در بندهای بعدی این کنوانسیون (بند ۸ تا ۱۸) که روش‌های اجرائی‌شدن توافقات و تضمین اجرا را شرح می‌دهد، «امضای نماینده تام‌الاختیار» به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین روش‌های اجرائی‌شدن تعهدات، ذکر می‌کند. علاوه‌برآن در تعریف «اختیار تام»، نماینده هر کشور وظیفه «قبول، تأیید و اعلام رضایت یک دولت در التزام به اجرای معاهده، را دارد، اما از آنجا که ایالات متحده، این کنوانسیون را با «حق تحفظ» امضا کرده، لازم است بندهای حق تحفظ ثبت‌شده ایالات متحده آمریکا در این کنوانسیون بررسی شود. بر اساس آنچه در لیست حق تحفظ ایالات متحده آمریکا در درگاه سازمان ملل متحد ذکر شده، این کشور فقط در مورد بندهای ۵۳، ۶۲ و ۶۴ حق تحفظ دارد که تأثیری بر «امضای نماینده تام‌الاختیار» ندارد. بنابراین بر اساس حقوق بین‌الملل باید گفت امضای وزیر خارجه آمریکا پای برجام و نیز ارسال نامه جداگانه تأیید و تضمین اجرای برجام کاملا منطبق بر قوانین بین‌المللی بوده و به‌عنوان سند الزام‌آور حقوقی قابل استناد است. اینکه این نامه‌ها و «امضای کری» به‌عنوان اعتماد و خوش‌بینی به آمریکا تعبیر شود، نه تنها غلط و مورد اشکال نیست، بلکه جز این روشی برای تضمین اجرای تعهدات وجود ندارد، اما اینکه دولت جدید ایالات متحده آمریکا چقدر بر اساس قوانین و مقررات بین‌المللی و حتی داخلی آن کشور عمل خواهد کرد، مسئله جداگانه‌ای است. روند مذاکره، تصویب و اجرای برجام، روندی پیچیده و محصول عوامل متعدد حقوقی و فنی است که اظهارنظر در مورد آن نیاز به اطلاعات کافی دارد. تیم فنی و دیپلماتیک وزارت خارجه یکی از بهترین روش‌های حصول توافق را اجرا کرده، به‌نحوی‌که تضمین اجرای برجام یکی از بهترین تضمین قابل‌ اخذ بوده و هست، مهم‌ترین تضمین اجرای تعهدات طرفین، قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل و نامه تعهدآور ایالات متحده آمریکا با امضای جان کری است، چنان‌که تاکنون تیم جدید دولت ایالات متحده آمریکا به هر نحو ممکن تلاش کرده تا با تمسک به مفاد این توافق، آن را نقض کند، ولی موفق نبوده است.

● قرار شد تا با طرحی دوفوریتی قانون قبلی تثبیت شود. به‌عنوان طراح طرح آن را آماده کردم و با وجود اینکه تنها امضای ۱۵ نفر برای ارائه آن به هیئت‌رئسه مجلس کافی بود؛ ولی برای اینکه همبستگی مجلس در این طرح نشان داده شود، ۲۰۱ نماینده از هر جناح سیاسی و به‌ویژه روحانیان مجلس، این طرح دوفوریتی را امضا کردند. این طرح با این تعداد امضا یکی از طرح‌های مطرح‌شده در مجلس است. سپس با رای بالا، دوفوریتی آن به تصویب رسید. کلیات آن و سپس جزئیات آن نیز به تصویب مجلس رسید. مطابق همه مصوبات، به شورای محترم نگهبان رفت. شورای محترم نگهبان بر این طرح ایراد شرعی و قانونی گرفت. دوباره به مجلس بازگشت. با حضور نماینده محترم شورای نگهبان، در کمیسیون شوراها مجددا بررسی شد و بر رای قبلی مجلس اصرار شد و یکشنبه ۲۴ دی ۹۶ هم مجلس مجددا بر رای قبلی خودش اصرار کرد و این طرح برای تصمیم‌گیری نهایی به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شد. از نظر زمان ارائه طرح، تصویب و ارجاع به مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز در کمترین زمان ممکن این مسیر طی شده است. باید از تمام نمایندگان گرامی و به‌ویژه ریاست محترم مجلس در حمایت از این طرح صمیمانه سپاسگزاری کنم.

● مشکل اصلی این موضوع از دیدگاه شورای نگهبان چیست؟

● نظری که شورای محترم نگهبان براساس آن تبصره یک ماده ۲۶ را خلاف شرع اعلام کرده است، استناد به سخنرانی ارزشمند بنیان‌گذار انقلاب به موقت، تعلیق حضور آقای سپنتا نیکام در شورای شهر یزد بود. این حکم جای بحث بسیار داشت و دارد. مهم‌ترین نکته‌ای که وجود دارد و بارها به آن اشاره کرده‌ام، بدعتی است که با حضور دیوان عدالت اداری در این موضوع اتفاق افتاده است. وارد مباحث حقوقی آن نمی‌شوم؛ درصورتی‌که حقوق‌دانان مجلس اصل ورود دیوان عدالت اداری به این موضوع را قانونی ندانسته‌اند، ولی از این نظر برای من جای بسی شگفتی دارد که در کشور ایران انتخابات زیادی برگزار می‌شود و هرکدام قانون اساسی خود را دارد. هیئت‌های اجرائی و نظارت، مسئول برگزاری انتخابات هستند. وقتی فرایند انتخابات به اتمام رسید، همه باید به نتیجه آن احترام بگذاریم، ولی این‌دفعه پس از گذراندن تمام این مراحل، با شکایت شخصی حقیقی، شخص منتخب را از حضور در انتخابات باز کرده‌ام، بدعتی است که با حضور دیوان عدالت اداری در این نوع‌نوی آن را قبول کرد. بنابراین از این به بعد، همه می‌توانند به هر استنادی، از فرد منتخب در مجلس یا حتی ریاست‌جمهوری، به دیوان عدالت اداری شکایت کنند و دادگاه نیز حکم تعلیق موقت صادر کند. پس معنی انتخابات و سازوکار قانونی آن چیست؟ هر فردی که در شکایت دارد که می‌تواند به هیئت‌های نظارت بر انتخابات برود و شکایت خودش را مطرح کند. همین یک نکته کافی است که عمل انجام‌شده از سوی دیوان عدالت اداری را بدعتی خطرناک برای کلیات بحث انتخابات در کشور بدانیم.

● برای حل این مشکل چه اقداماتی انجام شد؟ برای حل این مشکل از روز روز رابزنی و یبگیری از کانال‌های اداری و قانونی انجام شد؛ مذاکره با قوه قضائیه، اعلام موضع حمایت از طرف مردم عزیز، مسئولان محترم، نمایندگان گرامی مجلس، ریاست محترم مجلس و رئیس محترم جمهور.

حتی این موضوع دست‌کم دو بار در جلسه سران سه قوه مطرح شد؛ ولی با وجود همه این موارد و قول‌های مساعدی که داده شد، حل این مشکل از کانال‌های اداری به نتیجه نرسید.

● چه شد که به فکر طرح دو فوریتی برای تثبیت قانون انتخابات شوراها افتادید؟

● ما شورت‌هایی که انجام شد و با توجه به اینکه این مشکل از طریق رایزنی اداری به نتیجه نرسیده

عکس: امیر جبرایی

گفت‌وگو با نماینده زرتشتیان در مجلس دهم

امیدوار به بازگشت سپنتا

شرق: آمنة شیرافکن، محمدحسن نجمی: چهار ساعت در شبانه‌روز می‌خواید. می‌گویید باید چندبرابر دیگر نمایندگان کار کند. مردم می‌آیند و می‌گویند فلان کار را برای ما منع کرده‌اند؛ خودش باید برود ته‌وتوی ماچرا را در بیاورد. این چندبرابر کارکردن البته مزایایی نیز برایش داشته؛ اینکه در دهه چهارم زندگی، هوس خلبانی به سرش زده و خلبان شده است. خوش‌رو است و خوش‌خنده؛ نماینده زرتشتیان ایران در مجلس شورای اسلامی. اسفندیار اختیاری این‌روزها به‌یک‌بار وضعیت حضور دوباره سپنتا نیکام در شورای شهر یزد است. او دکترای تکنولوژی مدیریت دانش دارد و به بازگشت سپنتا به شورای شهر یزد بسیار امیدوار است. خارج از ایران تحصیل کرده و به ایران برگشته و یک‌راست رفته یزد. عاشق ایران است. می‌گوید نه خودم از ایران می‌روم و نه پیشنهاد می‌کنم هیچ زرتشتی‌ای از ایران برود؛ اما نسل جوان با برخی تبعیض‌ها رفته‌رفته ناامید می‌شوند. اینها سرمایه‌های ایران‌اند و نباید بروند.

بازخورد بیرونی این ماچرا چه بود؟ ای کاش این اتفاق نمی‌افتاد. بله، خیلی از این موضع سوءاستفاده کردند. از ابتدا اصرارم بر این بود که این موضوع باید در چارچوب قانون حل شود. تأکید می‌کردم که قانون اساسی کشور ظرفیت حل این مشکل را دارد و مسئولان و مدیران نظام هم همراه بوده‌اند. هنوز هم اعتقاد دارم که این موضوع با دوراندیشی و اصل یکپارچگی اقوام و ادیان به‌راحتی حل‌شدنی است. در اینجا لازم است از تمام مردم کشورم، اصحاب رسانه و تمام افرادی که در تبیین درست این موضوع کمک کردند، صمیمانه تشکر کنم.

جدا از بحث آقای نیکام، تجربه زندگی خودشان را به‌عنوان یک زرتشتی در یزد و ایران بیان کنید؛ مثل دوران مدرسه، در یزد به دنیا آمدم، زندگی کردم؛ تحصیلات عالی‌ه را در تهران و بخشی از آن را در خارج از کشور گذراندم، الان هم در یزد ساکن و عضو هیئت‌علمی دانشگاه یزد هستم. ۲۶ سال سابقه کار دارم. همان‌جا مدیر بودم و با اینکه ۱۰ سال است که نماینده‌ام، هیچ‌وقت به فکر اینکه خودم را به تهران منتقل کنم، نبوده‌ام و نیستم. مردم یزد، اعم از زرتشتی و مسلمان، دارای اعتقادات عمیقی هستند؛ ولی یک اصل را رعایت می‌کنند: مذهبی‌بودن و دینداربودن مانع تعامل، زندگی و باهم‌زیستن نیست؛ بلکه برعکس؛ به اعتقادات هم احترام می‌گذارند و به تشابهات هم افتخار می‌کنند. این اصل بسیار مهم است که به نظر من ایرانی‌ها با فرهنگ خودشان در زمینه تاریخ یاد گرفته‌اند. در ایران همه نوع اقوام، نژاد و دین زندگی می‌کنند؛ ولی هیچ‌وقت اتفاق‌هایی که در کشورهای همجوار ما افتاد، در بدنه جامعه اتفاق نمی‌افتد؛ چون سخنرانی از سوی افراد متخصص و مسئول، بحث و بررسی شده است و تأیید شده که منظور امام از این صحبت‌ها، حذف اقلیت‌ها نبوده است و در شرایط آن زمان منظور افراد دیگری با خط فکری خاص دیگری بوده است. نکته‌ای که از نظر من لازم است به آن توجه شود، این است که در همان زمان، مجلس خبرگان قانون اساسی در حال تدوین قانون اساسی بوده است. اگر به مشروح مذاکرات آن زمان مراجعه شود، موضوع جالبی مشاهده می‌شود. نماینده زرتشتیان در مجلس خبرگان قانون اساسی شادروان موبد موبدان رستم شهزادی بوده است. ایشان که پدر شهید و یک حقوق‌دان نیز بوده، در زمان تصویب اصل مربوط به شوراها، از شهید آیت‌الله بهشتی که نایب‌رئیس مجلس خبرگان قانون اساسی است، درباره کیفیت حضور اقلیت‌های دینی می‌پرسند. شهید آیت‌الله بهشتی هم پاسخ می‌دهند که «منظور ما این نیست که شورا متشکل از مسلمین باشد، منظور این است که سیستم شورا، اسلامی باشد». این یک ترتیب تاریخی است. موضوع دیگری که در این راستا تأمل‌برانگیز است، این است که قانون اساسی در آبان ۵۸ به اتمام می‌رسد و برای تنفیذ به منظور همه‌پرسی به خدمت امام ارائه می‌شود و ایشان نیز نکاتی را متذکر می‌شوند. جالب این است که اصل شوراها بدون تغییر، تنفیذ و در آذر به همه‌پرسی گذاشته می‌شود. اگر قرار بود محدودیتی در این اصل اعمال شود، حتماً شخص ایشان دراین‌باره متذکر می‌شدند. این ترتیبات و اتفاقات نشان می‌دهد که این استناد، درست نیست. حال این موضوع در چارچوب قانون اساسی به مجمع تشخیص مصلحت ارجاع شده است. آنجا حتماً این موارد بررسی می‌شود و براساس مصلحت نظام تصمیم‌گیری می‌شود.

● با خود آقای نیکام در تماس هستید که الان چه می‌کند؟ شورا می‌رود یا خیر؟ با صحبتی که رئیس شورا با ایشان کرده‌اند، فعلاً شورا نمی‌رود و در مرخصی به سر می‌برد. در ضمن هنوز حکمی به ایشان ابلاغ نشده است. ● در ماچرای نیکام سوءاستفاده‌های زیادی شد و انگار گل به خودی بود. تحلیل خودتان به لحاظ

دوست‌داشتنی است. این همان فرهنگی است که با آن بزرگ شده‌ایم. این فرهنگ یک‌شبه هم اتفاق نیفتاده، ما در ایران حس همبستگی و انسان‌دوستی زیادی داریم. نمونه آن همین زلزله کرمانشاه بود؛ از سراسر ایران، همه دست به کار شدند و بعضی اوقات از دولت هم جلو افتادند. معمولاً کسانی که در ایران بزرگ شده باشند، آن را لمس و درک می‌کنند. من در مدرسی درس خواندم که اکثریت آنها مسلمان بودند و الان از دوستان بسیار خوبم هستند؛ در تیم بسکتبال استان و جوانان ایران بازی کردم. هم‌بازی‌هایم بیشتر مسلمان بودند و با آنها زندگی کردم، ورزش کردم و افتخار می‌کنم.

● آیا با مشکلی هم تا به حال روبه‌رو بوده‌اید؟

اینکه بگویم صددرصد ایده‌آل است، منطقی نیست. مسلماً جوامع با طرز تفکر مختلف که با هم زندگی می‌کنند، بعضی مواقع مشکلی هم خواهند داشت ولی ما ایرانی هستیم و قطعاً با هم و با منطق، سعی در حل مشکل خواهیم کرد.

● روند انتخاب نماینده اقلیت‌ها به‌خصوص زرتشتیان چگونه است؟ چون یک‌جا متمرکز نیستند و در شهرهای مختلفی زندگی می‌کنند. نمایندگان زرتشتیان، کلیمیان و آشوریان از کل ایران انتخاب می‌شوند؛ البته نماینده ارامنه شمال از تهران و شمال کشور و نماینده ارامنه جنوب از اصفهان و جنوب کشور انتخاب می‌شوند. ما انجمن‌هایی در برخی از شهرها داریم. این انجمن‌ها حوزه انتخابات می‌شوند. شهرهای یزد، اصفهان، کرمان، شیراز، تهران و اهواز حوزه‌های انتخابات نماینده زرتشتیان است. هر زرتشتی باید به یکی از این شش حوزه جهت رای‌دادن مراجعه کند.

● ۱۰ سال است که در مجلس هستید. برخورد نماینده‌ها با شما چطور بوده؟ در مجلس یک بعد ملی دارم که با رای انتخاب می‌شوم. من ۱۰ سال است که رئیس کمیته پژوهش و فناوری مجلس هستم و در تصویب قانون شرکت‌های دانش‌بنیان هم یکی از اصلی‌ترین نقش‌ها را داشتم و فکر کنم همین دو مثال کافی است که حمایت و همراهی نمایندگان را با من در مجلس نشان دهد. در موضوع این طرح هم از لطف تمام نمایندگان بهره‌مند بودم.

● وضعیت بودجه پژوهشی کشور چطور است؟ اصلاً خوب نیست. بر اساس قانون پنج‌ساله توسعه، مسائل حداقل باید ۱۷ درصد از تولید ناخالص ملی بودجه پژوهشی باشد ولی این مقدار الان زیر نیم‌درصد است. وقتی تخصیص پیدا می‌کند که نصف این عدد نیز محقق نمی‌شود. تا باور نکنیم که پژوهش و به‌خصوص اقتصاد دانش‌بنیان می‌تواند کل اقتصاد کشور را به حرکت درآورد، بهتر از این نخواهد شد.

● شما تنها نماینده خلبان مجلس هستید، چطور شد که خلبان شدید؟ داستان جالبی دارد. همه به خلبانی علاقه‌مند هستند. من هم از سنین پایین خلبانی را دوست داشتم ولی فرصتی برای آموزش این رشته موردعلاقام پیدا نمی‌شد. روزی با یکی از دوستان گفت‌وگو می‌کردیم و گفت چه‌ام می‌خواهد خلبان شود ولی اجازه نمی‌دهند چون اقلیت است! تعجب کردم، رفتم سازمان هواپیمایی کشور موضوع را پیگیر شدم. گفتند این موضوع درست نیست و مشکلی ندارد. برای اینکه مطمئن شوم، خودم ثبت‌نام کردم، دوره‌های آن را گذراندم و گواهینامه خلبانی گرفتم. خیلی به پرواز به‌ویژه با جابرویلن (هلیکوپتر فوق‌سبک) علاقه دارم و الان هم رئیس فراکسیون هوا و فضا و هوانوردی مجلس هستم.

شمارهٔ ۴۸ اندیشهٔ پویا منتشر شد

اصلاحات مرد زنده‌باد اصلاحات

پس از ناآرامی‌های اخیر، چرا ما به یک ائتلاف برای اصلاح نهاد دولت در ایران نیازمندیم؟

به همراه میزگردی با حضور: عباس عبدی، علیرضا علوی‌تبار و رحمان قهرمان‌پور

ترازادی‌فقر

گفت‌وگو با احمد میدری، معاون وزیر رفاه

نگاه

گزارش حوادث اخیر روی میز رئیس جمهوری

● ایرنا: عبدالرضا رحمانی‌فضلی، وزیر کشور، از ارسال گزارش دقیقی از حوادث و ناآرامی‌های اخیر خبر داد و گفت: بر اساس اطلاعات دستگاه‌های انتظامی و امنیتی و سایر دستگاه‌ها، ضمن شناسایی و معرفی ریشه‌ها و بسترهای ایجاد این ناآرامی‌ها، پیشنهادهائی در راستای جلوگیری از وقوع این‌گونه حوادث در گزارش یادشده ذکر شده است. رئیس‌جمهوری چهارشنبه ۲۰ دی خواستار ارائه گزارشی دقیق از وزیر کشور درباره حوادث اخیر شده بود.

ادامه از صفحه ۳

یک‌بار برای همیشه

امیرکبیر علیه‌الرحمه به مسئولان مملکتی توصیه کرده بود: اگر می‌خواهید محبوب خدا و مردم باشید باید از جنس مردم باشید وگرنه مضحک خواهید شد. باید رعایت حقوق شهروندی را سرلوحه همه امور قرار داد. حکایتی نقل‌شده است که ۵۰ سال پیش از علامه طباطبائی پرسیدند ما مسلمانان این‌همه نماز می‌خوانیم و دعا می‌کنیم چرا باران رحمت خدا فقط بر سر غربی‌ها نازل می‌شود؟ ایشان فرمودند: با توجه به آیه (وَلَوْ أَنَّهُ أَهْلُ الْقُرَى) آنچه موجب نزول باران می‌شود، رعایت حقوق شهروندان است نه رعایت حقوق الهی که این حقوق نیز در غرب و اروپا بهتر و بیشتر از سرزمین‌های اسلامی رعایت می‌شود. با توجه به حجم گسترده اطلاعات در گردش، مردم به‌خوبی دخل‌وخرج کشور را رصد می‌کنند و جاهای خالی و ملفوف را برنمی‌تابند. باید با شفافیت هرچه تمام‌تر از درآمد‌های هنگفتی که حاصل از فروش منابع طبیعی کشور است و سالیان سال بدون تأویل و تحلیل دقیق، تنها عده قلیلی سرنوشت تقسیم آنها را به عهده داشته‌اند، به مردم اطلاع‌رسانی شود. باید احساس مهجوری و بیگانگی و دگرپودگی را از مردم گرفت و باطمینان و صادقانه به آنها احترام گذاشت. به‌طورمثال وقتی عده کثیری از مردم به صدای خواننده محبوبشان، آن‌هم در یک فضای روحانی و معنوی علاقه نشان می‌دهند و بدون هیچ وقعی به این شور و احساس که آکنده از خاطرات سال‌ها زندگی با این آوای ملکوتی است، صدای این خواننده اساطیری را بایکوت می‌کنند، نتیجه‌ای جز جدایی ندارد. این قبیل حرکت‌ها بقینا کمکی به ارتقای منزلت دولت در میان مردم نخواهد کرد. احترام هسته اصلی مشروعیت و مقبولیت حکومت‌هاست. این احترام گستره وسیعی از معانی و مفاهیم حکومت‌داری را در خود جای می‌دهد، از احترام اقتصادی گرفته تا احترام سیاسی و فرهنگی و قومی و نژادی و دینی و آیینی و... تمثیلاً وقتی مردم به چشم خود می‌بینند در یک کشور همسایه خودروهای به‌روز و باکیفیت شرکت‌های بزرگ خودروسازی دنیا در فضایی سالم و رقابتی با کمترین قیمت و ربرع قیمت‌های خودروهای بی‌کیفیت داخلی به فروش می‌رسند، ولی آنها مجبورند که جان خانواده عزیزشان را به معرض خطر انداخته و سوار بر مرکبی کنند که هیچ‌یک از استانداردهای روز دنیا در آن رعایت نشده است، انتظار می‌رود چه قضایاتی کنند؟ این یکی از همان مثال‌های ملموسی است که مفهوم احترام در آن به چشم نمی‌خورد. بایباید یک‌بار برای همیشه آن‌طورکه مردم ایران شایسته آن هستند به آنها احترام عملی بگذاریم، نه احترام شعاری.

شور مولانادر جان‌ما گفت‌وگو با محمدعلی‌موحد

روشنفکری دینی در محکمهٔ تاریخ‌نگاری

گفت‌وگو با تاریخ‌نگاری که تبار اصلاح‌طلبان دینی در ایران را به ازلی‌ها می‌رساند

دنیای ارانی

تقی ارانی‌فراتراز روایت حزب‌توده

با آثاری از:

بابک‌امیرخسروی

قاسم‌نورمحمدی

یرواند آبراهامیان